

بخش اول

محتوا و ملاکهای
نشریه دیواری

استعداد های نهفته و بالقوه ی بشری جز در اجتماع سالم و انجام کارهای گروهی ، تبادل و تعامل اندیشه ها و ایجاد ارتباط موثر و سازنده به فعلیت نمی رسند . تقریباً همه ی صاحب نظران بر این عقیده متفقند که انسان فطرتاً اجتماعی آفریده شده است، لذا ایجاد زمینه های مساعد برای رشد و بالندگی افراد در مسیر طبیعی و متناسب با خواسته ها ، نیازها و علائق آنها از اولویت های اساسی و از اصول پذیرفته شده نظام های تعلیم و تربیت دنیاست .

جوانان و نو جوانان از ضمیری پاک و بی آلایش برخوردارند و نیازمند فرهنگ زلال و اصیلی که جان ها تشنه و پاک آنان را از سرچشمه های ناب معرفت سیراب نماید . آن چه مسلم است دیگر، روش های مستقیم و پند و اندرز های گوناگون وسیله ی مناسبی برای شکوفایی استعداد و پاسخ به این نیاز های اساسی نیست و عملاً کارایی و تاثیر خود را از دست داده است .

هدایت دانش آموزان و ترغیب آنان به مشارکت فعالانه در انجام کار های گروهی و جمعی ، تعلیم را در ضمیر آنان تعمیق بخشیده و در پذیرش آن تسهیل ایجاد و وحدت وهمدلی و تفاهم را که لازمه ی خصوصیات زندگی اجتماعی است در دل آنان زنده می کند.

مسابقه ی « نشریه ی دیواری » از این جهت اهمیت پیدا می کند که اولاً « کلکسیون » یا مجموعه ای از هنرهاست. در نشریه ی دیواری « نویسندگی » ، « نقاشی » ، « خوشنویسی » به عبارت دیگر هنرهای تجسمی ، تعامل گروهی و تحلیل مسایل سیاسی و اجتماعی ، مشارکت جمعی و ایجاد ارتباط و صمیمیت ، به نحو بارزی تمرین شود .

افزایش اطلاعات و آگاهی از طریق کتابخوانی و مطالعه و تحقیق، تحمل و بردباری ، الگو پذیری، ایجاد رقابتی سالم و سازنده و در نهایت توسعه و تعمیم میراث فرهنگی و یادگیری درست و توأم با علاقه مندی از نتایج بارز و روشن این گونه از فعالیت گروهی است .

تعریف :

نشریه دیواری اثری است فرهنگی و هنری که توسط گروه مشخص و محدودی (۲-۳ نفر) از دانش آموزان به منظور خبر رسانی ، و انعکاس افکار ، عقاید، دیدگاه های سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی افراد و گروه ها و نیز بیان واقعیت ها و انتقال مفاهیم اساسی تهیه و تنظیم می گردد . این اثر به صورت دست نویس بوده و لزوماً هر یک از اعضای گروه در تعامل سازنده با همدیگر و به فراخور استعدادها و توانایی ها و علائق خود، مسوولیتی عهده دار می شوند .

ضوابط و ویژگی های تهیه ی نشریه دیواری (برای هر سه دوره تحصیلی) :

۱- نشریه دیواری حد اقل در ابعاد ۹۰ × ۶۰ و حداکثر در ابعاد ۱۰۰ × ۷۰ سانتی متر و با فاصله ی مناسب خطوط برای نوشتن مطالب (۱/۵ سانتی متر) تهیه می شود .

۲- تهیه ی نشریه ی دیواری به صورت برجسته (فوم) چند برگ (به صورت مجلات مختلف) و به هر روش دیگری غیر از روش متعارف ، باعث حذف آن از دور مسابقات خواهد شد .

۳- کادر بندی نشریه باید با توجه به عناوین ستون های مختلف و بر اساس اولویت و مبانی روز نامه نگاری صورت گیرد .

- ۴- گروه های کم تر از ۲ و بیش تر از ۳ نفر نمی توانند در مسابقه ی نشریه ی دیواری شرکت نمایند آثاری که به صورت انفرادی یا با حضور اعضای بیش از حد معمول تهیه ارسال گردد از دور مسابقه حذف خواهند شد .
- ۵- نشریه ی دیواری از نظر نوع ،هدف واینکه عمده مطالب آن حول چه محوری متمرکز شده باشند، متفاوتند، لیکن در این مسابقه ، منظور روزنامه ای است که پیرامون موضوع خاصی تهیه شده و عمده مطالب و محور اساسی آن در زمینه های اجتماعی ، فرهنگی ، سیاسی و مناسبت های خاص باشد
- ۶- ذکر منابع و مآخذ کلیه ی مطالب مندرج در نشریه الزامی می باشد ، مطالب فاقد چنین خصوصیتی از درجه ی اعتبار ساقط است و به تناسب از امتیازات مربوط کسر خواهد شد .
- ۷- به روز بودن، جدید بودن، مفید و موثر بودن مطالب امتیاز بیشتری خواهد داشت . لذا باید از آوردن مطالب تکراری کم اهمیت ، غیر علمی غیر مرتبط با موضوع مسابقه خودداری شود .
- ۸- از نقل مستقیم مطالب، کپی برداری، استفاده از طرح ها و جداول آماده و مربوط به دیگران جداً خودداری شود . در غیراین صورت امتیازی کسب نخواهد کرد . سعی شود مطالب به صورت غیر مستقیم و با قلم نویسنده و تهیه کننده نوشته شود .
- ۹- به نشریات غیر مرتبط به موضوع ، ستون های اضافی و مطالب غیر ضروری هیچ گونه امتیازی تعلق نخواهد گرفت .
- ۱۰- نشریات باید از طریق سلفون یا نایلون به نحو مناسبی پوشش داده شوند تا در نقل وانتقالات صدمه نبینند .

عناوین و سر فصل های مسابقه :

نشریه ی دیواری دارای ستون های متعددی است، در هرستون موضوعات معین و با عناوین مشخص درج خواهد شد که عبارتند از :

۱- شناسنامه ی نشریه (اسم ، نام گروه ، موضوع و مشخصات اعضای گروه ، استان ، منطقه و مدرسه)

۲- حدیث کوتاه و روایت تاریخی

۳- سرمقاله

۴- بریده ی جراید

۵- آشنایی با واژه ها و اصطلاحات اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی

۶- واقعه یا رویدادی از تاریخ

۷- آیا شنیده اید ؟

۸- معما (چیستان)

۹- از زندگی بزرگان پیاموریم (معرفی الگو)

۱۰- کاریکاتور

۱۱- طراحی (نقاشی)

۱۲- معرفی کتاب (جدید الانتشار)

۱۳- معرفی کشور های دارای تمدن

۱۴- تحلیل یک پدیده (مسایل روز)

۱۵- جدول

الف) اسم نشریه : یک نام مناسب برای نشریه انتخاب و در جای مناسب (معمولاً بالا یا وسط صفحه) درج می گردد . این نام باید معنادار بوده و با موضوع نشریه مطابقت داشته باشد و حداکثر بیش از سه کلمه یا به عبارتی دیگر طولانی نباشد .

ب) موضوع : محتوا در نشریه، معمولاً در رابطه با مسایل فرهنگی، اجتماعی، تاریخی، سیاسی یا درباره‌ی یک شخصیت سیاسی، مذهبی است . مثلاً اگر نشریه در رابطه با « انتفاضه‌ی فلسطین، اتحاد مسلمانان جهان، تبعیض، بی عدالتی اجتماعی یا یک مساله ی داخلی مثل وضعیت حکومت، قانون اساسی، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر یا روابط اجتماعی باشد؛ این موضوع باید دقیقاً در راستای عنوان انتخابی باشد و در شناسنامه نیز به طور مشخص قید گردد .

ج) نام گروه : به تناسب موضوع نشریه و علاقه ی افراد، نامی مناسب، انتخاب و در محل مربوط درج می گردد .
د) مشخصات اعضای گروه : نام و نام خانوادگی تمامی افراد، نوع فعلیت، استان، محل تحصیل (مدرسه، منطقه) و محل سکونت کلیه ی دانش آموزان با خطی خوانا و متناسب با جدول (شماره ی ۱-۳۴) قید می گردد .

۲-حدیث کوتاه و روایت تاریخی :

اعضای گروه باید حدیث معتبر و مستندی را از منابع موثق انتخاب کرده و با ترجمه‌ی روان، درباره موضوع اصلی نشریه نوشته و یک روایت یا حادثه‌ی تاریخی متناسب با موضوع، حدیث را نقل کنند . این موضوع باید مکمل حدیث باشد و پیام آن را به طور اخص و روشن تر به مخاطبان منتقل نماید .

۳-سرمقاله :

همانطور که از عنوان آن پیداست، سرمقاله، حکم مقدمه ی یک کتاب را دارد، نویسندگان و اعضای گروه با آوردن سرمقاله، هدف خود را از تهیه‌ی نشریه بیان و موضع گیری و دیدگاه خود را به طور خلاصه به همراه چگیده ای از آن چه که در کل نشریه آمده است عنوان می کنند . علاوه بر آن می توان یک موضوع خاص را که در آن زمان، اهمیت و جایگاه ویژه ای برخوردار است تحلیل نمود و به عنوان مقدمه یا سرمقاله آورد .

۴-بریده‌ی جراید :

تهیه کنندگان باید با کنکاش در روزنامه ها و مجلات مختلف، مطالب و موضوعاتی را که با عنوان نشریه خود مطابقت و تناسب دارد، انتخاب کرده و بدون هیچ گونه دخل و تصرفی بریده و با ذکر منبع (با قید نام و تاریخ نشریه) در ستون مربوط بچسبانند .

۵-آشنایی با واژه‌ها :

اعضای گروه می‌توانند یک واژه یا اصطلاح اجتماعی، فرهنگی و سیاسی را که با موضوع نشریه مرتبط است انتخاب کرده و ضمن اشاره به معنی یا معانی لغوی آن، پیرامون اصطلاح مورد نظر توضیحات لازم را ارائه نمایند . این واژه ها باید به تناسب گروه سنی انتخاب و درج شود .

۶-رویداد (واقعه) تاریخی :

وقایع، رویدادهای مهم تاریخی، اتفاقات، سرگذشت‌ها و خاطرات آموزنده و جالبی از شخصیت های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جهان که دارای پیام و معنی مشخص و معینی است و می تواند یک الگو و ارزشی را معرفی کند یا عبرت آموز باشد، برای این بخش مفید خواهد بود .

۷- آیا شنیده اید :

خبرها و مسایل عجیب و غریبی که در گذشته اتفاق افتاده یا پیش بینی هایی که صورت گرفته و حوادث در حال وقوع یا موضوعات مهمی که در حال جریان است، شگفتی هایی که در جهان وجود دارد، خصوصیات و علائق برخی از شخصیت ها، عجایب دنیای خلقت، زندگی موجودات و کشفیات بسیار مهمی که تاثیر شگرفی بر زندگی مردم گذاشته اند از جمله مواردی است که می توانند در این بخش آورده شود .

۸- از زندگی بزرگان بیاموزیم :

نحوه زندگی فرزندان و رهبران برجسته دنیا، اعم از مذهبی، سیاسی و اجتماعی که می تواند آن شخصیت را به عنوان الگو و نمونه بارزی از یک انسان سالم معرفی نماید و ارزش ها و معیارهای دقیق زندگی را القاء کند، از موضوعات مناسبی است که می تواند برای این قسمت در نظر گرفته شود . این امر به دلیل خصوصیات الگوپذیری انسان به خصوص قشر جوان و نوجوان از اهمیت ویژه ای برخوردار است، ضمن این که آموزش غیر مستقیم را نیز در دل خود دارد .

۹- کاریکاتور :

به طور خلاصه کاریکاتور یعنی به تصویر کشیدن طنزآمیز شخصیت ها و مسایل فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی است، بدین منظور :

الف) کاریکاتور حتماً باید دارای پیام بوده و با عنوان و محتوای نشریه مطابقت داشته باشد .

ب) کاریکاتور نباید کپی برداری از آثار دیگران باشد، بلکه باید با فکر و ایده ی خود گروه طراحی گردد .

ج) کاریکاتور، با طراحی و نقاشی متفاوت است و نباید با آن ها اشتباه گرفته شود .

۱۰- معرفی کتاب :

یک کتاب چاپ جدید و دارای پیام مهم و مرتبط با موضوع نشریه، انتخاب و بعد از خواندن دقیق و یادداشت برداری، خلاصه ای از آن به زبان ساده و روان در این ستون آورده می شود . کتاب نیز باید با گروه سنی دانش آموزان متناسب بوده و از کتب مساله دار نباشد . در این ستون می توان گزارش از کتابخانه مدرسه خود تهیه نمود .

۱۱- معرفی کشورها :

اعضای گروه باید یک کشور (ترجیحاً اسلامی) را با توجه به موقعیت های سیاسی، اجتماعی (حکومت، سنن، آداب و رسوم فرهنگ و زبان)، جغرافیایی (جمعیت، نژاد، ملیت، همسایگان) و ویژگی منحصر به فرد و برجسته ی آن و تاثیراتش در تعاملات جهانی مورد بررسی قرار داده و به طور خلاصه معرفی نمایند . رسم پرچم و نقشه ی کشور مورد نظرو یا نژاد آن ملت نیز امتیاز ویژه ای خواهد داشت .

تبصره : این بخش در دوره ی ابتدایی جزء برنامه ی مسابقه نمی باشد .

۱۲- تحلیل یک پدیده :

در این ستون یک موضوع، پدیده، رخ داد یا معضل اجتماعی، فرهنگی، سیاسی یا یکی از مسایل مهم روز که توجه همگان را به خود جلب کرده، انتخاب و مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد . دقت در انتخاب موضوع با اهمیت، تازگی مطلب، چگونگی تحلیل (نقاط قوت، ضعف، علل پدید آمدن آن و راه حل های پیشنهادی از زوایا و ابعاد مختلف) و میزان بهره گیری از اصول علمی مد نظر قرار می گیرد .

تبصره : این بخش در دوره‌ی ابتدایی جزء برنامه‌ی مسابقه نمی باشد .

۱۳-جدول :

معمّا، طراحی و نقاشی نشریه نیز باید متناسب با موضوع، مربوط به خود گروه و دارای پیام باشد .

۱۴-معرفی یک شاعرو نویسنده ، مصاحبه با دانش آموز، معرفی کتابخانه مدرسه ، ارائه یک رویداد فرهنگی از دیگر عناوین وملاکهای نشریه دیواری می باشد.

انواع نشریه

نشریات دیواری را از نظر نوع ، هدف و اینکه عمده مطالب خود را حول چه محوری متمرکز نموده اند ، می توان به دو دسته تقسیم کرد که هر یک علاقه مندان و خوانندگان معین خاص خود را دارد .

الف - نشریات موضوعی (خاص) :

- ۱- مذهبی : که عمده مطالب و محور اساسی آن در زمینه های مذهبی است .
- ۲- هنری : که عمده مطالب و محور اساسی آن به مسائل هنری اختصاص دارد .
- ۳- اجتماعی : که عمده مطالب و محور اساسی آن در زمینه های اجتماعی است .
- ۴- سیاسی : که عمده مطالب و محور اساسی آن به مسائل سیاسی اختصاص دارد .
- ۵- علمی : که عمده مطالب و محور اساسی آن در زمینه های علمی است .
- ۶- فنی و مهارتی : که عمده مطالب و محور اساسی آن به مسائل فنی و مهارتی اختصاص دارد .
- ۷- سایر موضوعات : که عمده مطالب و محور اساسی آن در زمینه یا موضوع خاصی است .

ب- نشریات مرکب (عام) :

محتوای این نوع نشریات ، ترکیبی است از کلیه ویا قسمتی از زمینه های شاخه موضوعی .

روش ساخت :

یک نشریه دیواری به سه طریق زیر تهیه می شود :

- ۱- ساده (معمولی) : کلیه کارهای مربوط به نشریه ، عموماً بر روی یک صفحه (کاغذی یا مغوایی) انجام می گیرد
- ۲- کولاژ : نشریه از چسبانیدن بریده تصاویر ، عکس و مطالب بر روی یک سطح صاف به وجود می آید .
- ۳- فانتزی : نشریه به صورت مسطح ، برجسته ، حجم دار و یا نظایر آن از اشکال گوناگون اشیا ، پرندگان، میوه ها ، سطوح هندسی ، کلمات ویا خطوط فانتزی تهیه می شود .

محتوا و شکل :

مواردی که در تهیه یک نشریه دیواری لازم و موثر است تا افراد را به خواندن مطالبی پربار و سازنده، متناسب با علایق و نیاز هایشان ترغیب و تشویق کند به شرح زیر است :

الف- امور گرافیک : در این بخش که بیشتر مربوط به شکل ظاهری و تزئینات است ، الزاماً باید نکات اصولی زیر رعایت شود :

- | | |
|----------------|---------------------|
| ۱- کادر | ۴- اسم و آرم |
| ۲- ستون بندی | ۵- خوشنویسی و خطاطی |
| ۳- نقش و تصویر | ۶- تنظیم جای مطلب |

ب- امورتحریریه که این بخش شامل مطالب و آثار قلمی است و در واقع محتوای نشریه دیواری را در برمی گیرد . البته انتخاب عناوین گوناگون به عنوان تیترو درج در نشریه بستگی به اهداف و دیدگاههای خاص تهیه کنندگان و همچنین سلائق درچگونگی ارائه مطالب دارد .

۱- سر مقاله (تفسیر یا سخن روز)

۲-مقاله (مذهبی ، سیاسی ، فلسفی ، اجتماعی ، روان شناسی ، فرهنگی ، ادبی ، هنری ، علمی و غیره)

۳- قطعه ادبی - شعر

۴-داستان

۵-معرفی و نقد و بررسی (کتاب ، فیلم ، تئاتر وغیره)

۶-معرفی شخصیت

۷-مصاحبه

۸-جدول

۹-خبر

۱۰-نقد و نظر

۱۱-سرگرمی و هوش (سرگرمی و بازیهای فکری، معما، لطیفه، کاریکاتور و غیره)

۱۲-ستون آزاد یا سایر مطالب (سخن بزرگان ، مناسبتها ، احادیث ، روایات ، خاطرات ، نکته ، گزارش و غیره)

۱۳-سایر موارد

در این بخش جا دارد به منظور اطلاع و آشنایی بیشتر عزیزان خواننده به توضیح مختصری درباره موارد یاد شده پرداخته شود .

الف - امور گرافیک : مواردی که الزاماً باید در یک نشریه دیواری ملحوظ شود :

۱-کادر

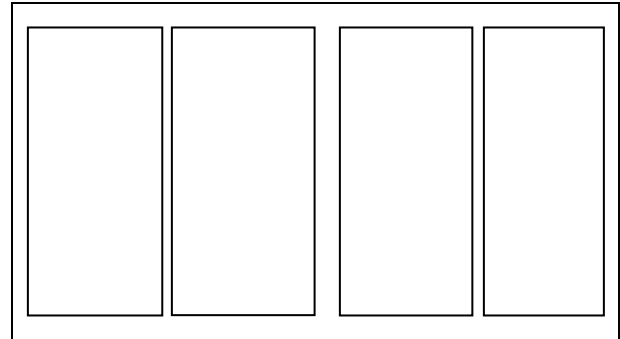
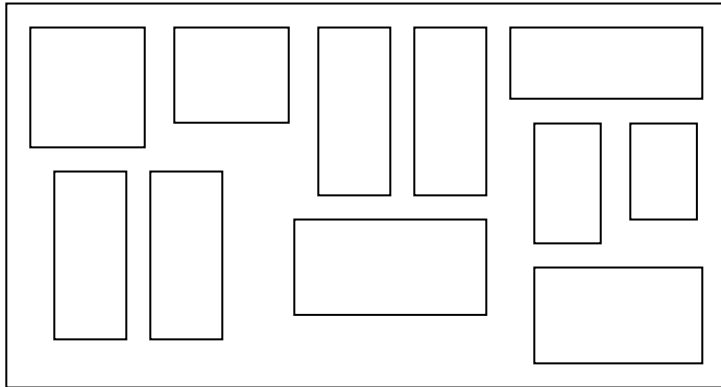
هر نشریه دیواری باید دارای کادری به فاصله ۲/۵-۳-۵ سانتی متر از هر طرف کاغذ و یا صفحه ای که برای نشریه در نظر گرفته شده است ، باشد . ایجاد کادر باعث می شود که اطراف نشریه حاشیه ای برای زدن سوزن و یا پونز برای نصب نشریه و جلوگیری از پارگی زمینه کادر و یا آسیب مطالب متن آن ایجاد شود .

۲- ستون بندی : کار ستون بندی شامل دو بخش زیر است :

۲:۱ - خط کشی نشریه : در هر نشریه معمولی ، با کادر ۷۰×۱۰۰ فاصله مناسب خطوط برای نوشتن مطالب به فاصله ۱/۵ سانتی متر از یکدیگر خواهد بود که می توان با استفاده از خطکشی بزرگ و یا خط کشی تی () به راحتی سراسر صفحه داخل کادر نشریه را با خطوط کم رنگ مداد به صورت افقی خط کشی کرد و درپایان پس از نوشتن کامل مطالب آن خطوط را پاک نمود . ضمناً باید توجه داشت که در طول سطور واقع در هر ستون باید به اندازه ای باشد که چشم خواننده بدون خستگی و راحتی روی آن حرکت کند و ابتدا و انتهای آن را گم نکند.

۲:۲- طرح و ایجاد ستون: برای ستون بندی یک نشریه می‌توانیم به طریقه زیر عمل کنیم:

اولاً زمینه کادر را باید به ۴ یا ۶ ستون عمودی که به فاصله ۲/۵ سانتی متر از یکدیگر قرار دارند، تقسیم کرد. ثانیاً می‌توان به تناسب حجم مطالب با استفاده از ۴ یا ۶ ستون فوق، با تقسیم بخشی از آنها، ستون‌های باریک و کوچکتر ایجاد کرد. ثالثاً می‌توان به منظور ایجاد ستون‌های کوتاه ولی عریض‌تر، با ترکیب قسمتی از دو ستون عمودی کنار هم و برداشتن فاصله بینشان ستون تازه‌ای ایجاد نمود.



در فصل دوم به چند نمونه از ستون بندی و صفحه آرایی نشریه دیواری اشاره می‌نمائیم.

۱- نقش و تصویر: در نشریه دیواری می‌توان یک قسمت را به تصویر، طرح و نقشی ملهم و یا مرتبط با یکی از مطالب نشریه اختصاص داد و یا آنکه برای هر عنوان و ستونی تصویری مستقل و مختص به آن ترسیم نمود. با توجه به ذوق و استعداد تهیه کنندگان در هر نشریه می‌توان یک یا دو نقاشی و تصویر اصلی داشت و در کنار عناوین ستونها از علائم تصویری کوچکتری استفاده کرد و یا آنکه حاشیه کادر، ستونها و مطالب نشریه را با طرحهایی از قبیل: اسلیمی و نظایر آن تزیین نمود که کیفیت جذب علاقه مندان را بالا برده و آنان را برای خواندن مطالب ترغیب می‌نماید. ضمناً با تصاویر کوچکتر هر عنوان، خواننده به سهولت می‌تواند به مطلب مورد علاقه خود دست یابد.

۲- اسم و آرم: اولین گام در برقراری ارتباط خوانندگان و معرفی هویت یک نشریه تعیین اسم و آرم مناسب، برای آن است. انتخاب اسم و آرم شایسته، اهمیت موثری در تبلیغ و چگونگی ارائه آن دارد و معمولاً با در نظر گرفتن محتوا و متناسب با خصوصیات سنی، روحی، فکری، فرهنگی و سایر مصالح خوانندگان در نظر گرفته می‌شود.

نام نشریه: نشریه با الهام از محتوای مطالب و ارتباط مستقیم با سایر ویژگیهای آن به دور از تکرار و تشابه با آهنگی موزون، زیبا و ساده نامگذاری می‌شود.

برای انتخاب نامی زیبا و برازنده می‌توان به نکات زیر نیز توجه نمود:

الف) نام نشریه باید دارای بار فرهنگی و حاکی از ارزشهای معنوی و سازنده باشد.

ب) از اسامی سطحی، با ظاهری خوشایند، اما بدون خاصیت، استفاده نشود.

ج) نام نشریه پیچیده و دور از ذهن نباشد و به صورتی گویا و پرجاذبه انتخاب شود .

د) نام نشریه طولانی و با کلمات ثقیل همراه نباشد تا تلفظ آن به راحتی انجام پذیرد .

ه) برای انتخاب اسم می توان به قرآن، احادیث و یا سایر متون فرهنگی و ادبی مراجعه کرد .

نکته : چنانچه اسم نشریه از دو کلمه به وجود آمده باشد، می توان یکی از آنها را با قوت و تاکید بیشتر مطرح نمود مانند : پیام نور، اندیشه پیروز، فردای روشن .

آرم نشریه : آرم می تواند با استفاده از خلاقیت‌های تصویری و طرحی بدیع، با در نظر گرفتن اصول و مبانی طراحی و بهره گیری از شیوه های تبلیغاتی متناسب با خصوصیات یاد شده ترسیم شود . همچنین می توان از شکل خود کلمه یا کلمات تشکیل دهنده اسم با استفاده از هنر خوشنویسی به صورتهای نستعلیق، نسخ، ثلث و نظایر آن یا در اشکال مختلف خطوط فانتزی به طراحی آرم مبادرت کرد .

اسم و آرم که به صورت کلمه همراه با تصویر و یا خود کلمه خطاطی شده، معرف نام و هویت نشریه است، بخش خاصی را در یکی از ستونها در برمی گیرد . شماره و تاریخ انتشار نشریه را می توان در زیر آن درج کرد .

۳- خط : مناسب ترین خطی که برای نگارش یک نشریه به کار می رود خط « نسخ » است . البته اگر بتوان مطالب را به صورت چاپی یا کتابی نیز نوشت، مناسب است . مسئله دیگری که باید رعایت شود درشت تر نوشتن تیترا و عناوین مطالب است . که میزان درشتی آن به اهمیت و حجم هر مطلب بستگی دارد . برای این کار می توان از ظرفیت هنر خوشنویسی حداکثر استفاده را برد و نکات مورد نظر را به طرز زیبایی مطرح نمود . همچنین در صورت عدم دسترسی گروه تهیه کننده نشریه به خطاط توانا در این زمینه می توان از ویژگیهای خط فانتزی بهره جست و عناوین مذکور را هر چه شکل و زیباتر ارائه نمود . نکته دیگر اینکه می شود برای تاکید بیشتر بر روی برخی جملات متن نشریه و نشان دادن میزان اهمیتشان با خطی به همان اندازه، ولی به رنگی دیگر و یا با خطی درشت تر از خط اصلی، متن آن جملات را نوشت . برای سهولت دید خوانندگان، باید درشتی خط متن اصلی به گونه ای متناسب با قطع و خط کشی نشریه باشد، به صورتی که بتوان آن را از فاصله ۱/۵ متری و به راحتی مورد مطالعه قرار داد .

۴-تنظیم جای مطالب (صفحه آرای) : یکی از نکاتی که در چگونگی شکل ظاهری یک نشریه حتماً باید مراعات شود، قرار دادن مطالب و تصاویر در جای مناسب است . به این ترتیب که باید آنها را به نسبت اهمیتشان در ستونها قرار دهیم، به گونه ای که وقتی نشریه در معرض دید قرار می گیرد، جا و حجم موارد مذکور هماهنگی و تناسب کامل داشته باشد تا بازدهی هر قسمت درخور محتوای آن باشد برای مثال در نشریاتی که به چهار ستون اصلی تقسیم می شوند برای تعیین جای هر مطلب می توان به صورت زیر عمل کرد :

اسم و آرم - از بالای ستون اول از سمت راست، قسمت بالای وسط و یا مرکز نشریه .

سرمقاله - از بالای ستون اول سمت راست نوشته می شود، یا بالای ستون دوم و سوم که تبدیل به یک ستون افقی گردیده است و یا از قسمت بالای ستون دوم .

مقاله - جای آن می تواند با توجه به تعیین محل سرمقاله در بخشهای دیگری از ستونهای مذکور قرار گیرد .

داستان - قسمتهای مرکزی نشریه یا بعد از سرمقاله .

نقاشی و تصویر - قسمت بالای ستون چهارم (قرینه آرم) و یا مرکز نشریه .

قطعه ادبی یا شعر - قسمتهای پائین ستون اول و دوم و یا قسمتهای بالا و وسط ستون سوم و چهارم .

مصاحبه و خبر - قسمتهای وسط ستون دوم، سوم و یا وسط و بالای ستون چهارم .

معرفی ها و نقد و نظر ها - پائین ستون دوم و یا بالا و وسط ستونهای سوم و چهارم .

جدول، سرگرمی، هوش و مسابقه - ستون آخر از بالا به پایین و یا وسط و پایین ستونهای دوم و سوم .

ستون آزاد - سمت چپ نشریه، بالای ستون سوم و یا مجموعاً در جاهای خالی و متناسب با محتوای مطالب .

البته باید توجه داشت که ترکیب بندی و صفحه آرایی از مسائل مهمی است که باعث ارتقای کیفی نشریه می شود و طراح گروه بایستی سعی کند در راستای کارش، با مبانی طراحی نیز بخوبی آشنا شود تا با پشتوانه قوی و علمی به ترکیب بندی و آرایش نشریه بپردازد . طبیعتاً با رعایت این مسئله مهم و با در نظر گرفتن حجم مطالب، نوع خطوط، عناوین مربوط، طرحهای تزئینی و تصاویر بدیع، نشریه دارای انسجامی متناسب و ظاهری موزون و پرجاذبه در ارائه موفق محتوای مطالب خود می شود .

ب - امور تحریریه :

۱- سرمقاله - مطلبی است که به صورت تفسیر روز به آن پرداخته می شود و می توان موضوع آن را از بیانات ولی فقیه، سخنرانیها و نظریات مسئولان بلند پایه نظام جمهوری اسلامی، تحقیقهای گروهی، پدیده های تازه، رویدادهای مهم جهانی، یوم... ها، مسائل سیاسی، اخبار و اطلاعات و همچنین در نظر گرفتن مسائل اجتماع، شهر و منطقه محل زندگی و سکونت انتخاب و درباره آن بررسی، تحلیل و اعلام موضع نمود . باید در نظر داشت که مقاله، سخن روز است و مدتی که از موعد آن گذشت حساسیت روزهای اول را از دست می دهد و به مطلبی معمولی تبدیل می شود .

۲- مقاله - مطلبی است که مبادرت به توضیح، توصیف، نقل، شرح و بسط درباره مسائلی به شرح زیر می نماید .

- آشنایی با اخلاق، تربیت، آداب، اصول اعتقادی و معارف اسلامی .
- آشنایی با نهضت‌های رهایی بخش جهانی، بالاصح حرکت‌های اسلامی .
- بهداشت و تندرستی .
- واژه ها و مکاتب سیاسی .
- آشنایی با علوم (کهکشانیها، زمین، دریاها، جانوران، اختراعات، اکتشافات، فیزیولوژی الکترونیک، کامپیوتر، صنعت، معدن، کشاورزی و غیره)

• بررسی نکات اخلاقی - فساد، دزدی، اعتیاد، عدم احترام به قانون و غیره .

• ما و جامعه ای که در آن زندگی می کنیم، سازندگی، تمدن، حقوق بشر، و صدها عنوان دیگر می تواند دست مایه ای مناسب برای نوشتن مقاله و بیان افکار و نظریات تهیه کنندگان نشریه قرار گیرد .

۳- قطعه ادبی (شعر) - حاصل اندیشه و کلامی است موزون که به رشته تحریر درمی آید و می تواند گفته یا سروده خود دانش آموزان و یا متعلق به اولیای ایشان و یا منتخبی از آثار نویسندگان و شعرای صاحب نام باشد .

۴- معرفی، نقد و بررسی (کتاب، فیلم، تئاتر و غیره) این عنوان حول دو محور عمده زیر است :

الف : معرفی - در آن می توان از تازه ترین کتب چاپ شده، فیلمهای بر روی اکران و نمایش در حال اجرا و مواردی از این قبیل که متناسب با خصوصیات خوانندگان باشد، یاد کرد .

ب : نقد و بررسی - عبارت است از توضیح و تشریح مسائل و بررسی و موشکافی دقیق آنها با ذکر ویژگی‌ها، نکات ضعف و قوت و آثار مثبت و منفی آن، که در اینجا مقصود بیان این موارد کتب، فیلم و نمایشهای مختلف و نظایر آن است .

۵- معرفی شخصیت - شرح زندگی، بیان مبارزات، مجاهدات و گوشه هایی از تأثیرات سازنده و علمی و نمونه هایی از آثار شخصیت‌های مذهبی، سیاسی، اجتماعی، تاریخی و نکاتی نظیر آن را شامل می شود. ضمناً چنانچه بتوان در ستون آزاد نشریه، نمونه ای از سخنان افراد و شخصیت‌های مورد نظر را مطرح کرد، امری است جذاب که علاوه بر ایجاد هماهنگی در امور نشریه، حاکی از قوت تشخیص و دید عمیق گردآورندگان آن خواهد بود.

۶- مصاحبه - مصاحبه یا گفتگو که عموماً به منظور معرفی چهره های برجسته فرهنگی، هنری، ورزشی بخصوص دانش آموزان صورت می گیرد و باعث آشنایی هر چه بیشتر خوانندگان با اندیشه، فعالیتها و تأثیر آنان بر اجتماع می گردد، یکی از راههای نشر ارزشهای معنوی و سازنده است.

تدوین مصاحبه :

نظر به اهمیت مصاحبه و کاربرد آن در نشریه، نکاتی جهت تدوین هر چه بیشتر آن پیشنهاد می شود :

الف - داشتن مقدمه مختصر درباره علت و هدف مصاحبه

ب - معرفی کوتاهی از مصاحبه شونده

ج - دسته بندی مطالب مصاحبه تحت عناوین مشخص

د - تنظیم سئوالهای مناسب برای دستیابی به مسائل مورد نظر و جلوگیری از یکنواختی و تکرار در آن.

ه - توجه دادن مصاحبه شونده به بیان پاسخهای فشرده و پرهیز از حاشیه رفتن و طولانی نمودن جواب. چنانچه این کار صورت نگرفت، مصاحبه گر باید آن را در گزارش خود خلاصه و تنظیم نماید.

ی - مصاحبه بیشتر درباره مسائل روز و در جهت رشد، سازندگی، وحدت و نیل به اهداف عالیه اسلامی باشد.

• نکته : علاوه بر مصاحبه های حضوری برای طرح پاره ای از مفاهیم و نظریات، برخی از افراد خوش ذوق در عالم ذهن و تخیل به مصاحبه خیالی با مظاهر و سمبلها و شخصیت‌های حقوقی می پردازند و مقاصد خود را در قالب آن به صورت ظنن ابراز می دارند، مانند مصاحبه با مجسمه آزادی و یا کبوتر صلح.

۷- جدول - حل جدول در گذشته بیشتر جنبه سرگرمی و پرکردن وقت را داشته ولی خوشبختانه امروزه بیشتر برای بیان مفاهیم فکری به کار گرفته می شود.

با حل جدول می توان سرعت انتقال ذهنی و قدرت تفکرو اندیشه را در افراد بالا برد و به اطلاعات عمومی آنان افزود. امروزه جدول و بازی با کلمات پای خود را از نشریات نیز فراتر نهاده و به صورتهای گوناگون مورد بهره برداری قرار می گیرد، که بحث آن در این نوشته مدنظر نیست.

طرح جدول در یک نشریه کاملاً ابتکاری است زیرا شکلهای گوناگونی برای طرح آن و مناسب با ذوق و سلیقه تهیه کننده و خوانندگان وجود دارد.

فرم داوری نشریه دیواری

عنوان اثر:

شهرستان / منطقه / ناحیه :

استان :

نام و نام خانوادگی صاحب اثر :

نام آموزشگاه :

دوره تحصیلی :

پایه تحصیلی :

دانش آموز :

ردیف	عناوین و ملاک های داوری	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	ملاحظات
۱	عنوان مناسب	۲		
۲	طراحی مناسب	۴		
۳	صفحه آرایی	۴		
۴	خلاقیت و نوآوری در تهیه نشری، از نظر ظاهری و محتوا	۶		
۵	خوشنویسی و زیبایی سرفصل ها	۴		
۶	شناسنامه (درج مشخصات کامل اعضای گروه، مدرسه، منطقه و استان، نام نشریه، نام گروه و ...)	۳		
۷	از زندگی بزرگان بیاموزیم	۵		
۸	جدول با محتوای سئوالات فرهنگی و هنری	۵		
۹	سرمقاله	۱۰		
۱۰	یک رویداد فرهنگی، هنری	۵		
۱۱	معرفی یک کتاب (تازه های نشر)	۵		
۱۲	معرفی یک شاعر یا نویسنده	۵		
۱۳	معرفی یک کتابخانه محل زندگی	۵		
۱۴	درج یک موضوع قرآنی و حدیث کوتاه در ارتباط با موضوع نشریه	۵		
۱۵	آشنایی با یک واژه آموزشی یا تربیتی یا فرهنگی هنری	۵		
۱۶	آیا شنیده اید ؟ (در موضوع فرهنگی هنری)	۲		
۱۷	مصاحبه کوتاه با یک دانش آموز برگزیده فرهنگی هنری	۵۰		
۱۸	غنای محتوایی نشریه در همه موارد	۱۰		
۱۹	ارجاعات دقیق مطالب هر قسمت، ذیل همان قسمت	۵		
۲۰	نحوه نگارش، سادگی، روانی و رعایت اصول نگارشی	۵		
۲۱	جمع کل	۱۰۰		

۱- در ارزشیابی محتوای خوب، خلاقیت و نوآوری و به روز بودن موضوع فقط ملاحظه ستون های شماره ۲، ۳، ۸، ۱۰، ۱۱ کافی است .

۲- در هر ستون ذکر منابع و مآخذ ضروری است . در غیر این صورت امتیاز کسر خواهد شد .

تاریخ و امضا داور :

نام و نام خانوادگی داور :

تبصره : تکمیل فرم داوری به صورت جداگانه توسط هر یک از داوران ضرورت دارد . پس از جمع امتیاز داوران ، میانگین به دست آمده، امتیاز نهایی هر اثر است .

همکار گرامی / مربی محترم

با سلام و احترام

در راستای رشد و ارتقاء فرهنگ مکتوب، بخصوص نشریه دیواری، نظرات و تجارب ارزشمند خود را در یک صفحه بنویسید و به آدرس: اهواز – سازمان آموزش و پرورش، کارشناسی فرهنگی هنری ارسال فرمائید: مهلت ارسال تا پایان آبان ماه ۱۳۸۸ می باشد.

نام و نام خانوادگی:	سمت و مدرک تحصیلی:	آدرس و تلفن محل کار:
<u>ارائه پیشنهاد و تجربه مفید در رشد و ارتقاء نشریه دیواری</u>		